

Verslag vergadering

datum: donderdag 28 januari 2021
plaats: online via google meet
uur: 20u00 - 22u15
aanwezig: Hugo De Beuckeleer, Etienne De Schryver, Guy De Vos, Marian Kiefer, Kris Peeters, Brigitte Van Passel, Tom Vermeulen en (Marc Bogaerts)
verontschuldigd: Frank Cornelis, Chris De Buyzer
verslag: Brigitte Van Passel

Agenda

- ✿ **1. Terugblikken 2020**
    - activiteiten Libellenwerkgroep Waasland
    - jaarverslag Wakona
    - jaarverslag Stropersbos
    - communicatie
    - zin in natuurstudie
  - ✿ **2. Agenda 2021**
  - ✿ **3. Project Stropersbos 2021**
  - ✿ **4. Varia**
-

✿ 1. Terugblikken 2020

✿ **Activiteiten Libellenwerkgroep Waasland**

15 februari vergadering - Artikel Stropersbos in Brachytron
27 februari voorjaarsvergadering - verslag op website
afgelast najaarsvergadering

ism Libellenvereniging Vlaanderen vzw

*25 juli Excursie Reservaatzone Donkmeer en Domeinbos Maaidonk (de Heikens) met Tom Vermeulen als gids
sfeerbeelden + waarnemingen op de website Odonata.be*

<https://www.odonata.be/fotoverslag-excursies/380-2020-excursie-reservaatzone-donkmeer-en-domeinbos-maaidonk-de-heikens>

ism Dagvlinderwerkgroep - Inventarisatie département Cher (FR)

*27-29 juli Frank en Etienne hebben hieraan deelgenomen
enkele sfeerbeelden - voorjaarsvergadering*

ism Meetnetten - Vroege glazenmaker & Variabele waterjuffer

*Donkmeer (Tom),
Rupelmondse kreek en Bazelse polder (Frank)
Kreken van Saleghem (Brigitte)*

“Resultaten van de telling meetnetten in Rupelmondse kreek en Bazelse polder - Frank Cornelis

23 op de eerste telling en 22 op de tweede (13/06/2020).

Tevens 1 Variabele waterjuffer bij de eerste telling (26/05/2020).

Lijken wel grote aantallen maar de totale transectlengte is 1850m lang, op een totale wandelafstand van 6,5 km. En de exemplaren zaten ook niet allemaal binnen de transecten.

Op 08/05/2020 heb ik ook een test van de App gelopen in het gebied, geen Vroege glazenmaker (uiteraard gezien de vliegperiode), wel had ik toen 6 Variabele waterjuffers.

Vergeleken met 2017 zijn de exemplaren volkomen stabiel 21 (1e telling) en 24 (2e telling).

Maar sinds 2017 is de oeverbegroeiing wel sterk toegenomen en kan ik op 1 transect zelfs niet meer de volledige waterkant aflopen. Wat ik oplos door me er hier en daar doorheen te worstelen naar een kijkpunt. 2020 was ook erg droog, veel minder water dan 2017.”

Ikzelf gebruikte dit jaar, voor de meetnetten Kreken van Saleghem, voor het eerst de app van meetnetten. Een heel gemakkelijke tool om veel waarnemingen op een snelle manier, in te geven. Deze waarnemingen worden rechtstreeks in meetnetten geïmporteerd. Daarna heb ik ze ook geëxporteerd naar waarnemingen.be. Daar worden ze automatisch een jaar vervaagd. Waarschijnlijk om te voorkomen dat gegevens van meetnetten-soorten gebruikt worden voor andere doeleinden. Dit laatste is een persoonlijke interpretatie.

Meetnetten-app

Omdat het toch een extra inspanning vraagt om na je veldwerk nog eens achter je computer te kruipen, zijn we aan het werk gegaan om de invoer van je meetnetbezoek wat praktischer te laten verlopen. Dit gaat natuurlijk het makkelijkst door gebruik te maken van een app voor de smartphone. Je voert je hele bezoek van A tot Z in in het veld, na afloop van je bezoek klik je op uploaden en je bureauwerk zit erop. Hier vind je [de handleiding](#) die je helpt met de eerste stapjes en het regulier gebruik van de app.

Jaarverslag Wakona-werkingsgebied

In 2020 werden 41 soorten waargenomen, 19 soorten juffers - 22 soorten echte libellen.

Het totaal waargenomen soorten in het Wakona-werkingsgebied in de periode 2012-2020 bedraagt 46 soorten. Het overzicht van de waarnemingen Wakona-werkingsgebied vind je in bijlage.

In 2020 werden er verassend veel meer waarnemingen doorgegeven in vergelijking met 2019. Het aantal waarnemers steeg van 207 naar 326, al geven de meeste waarnemers maar een beperkt aantal waarnemingen in.

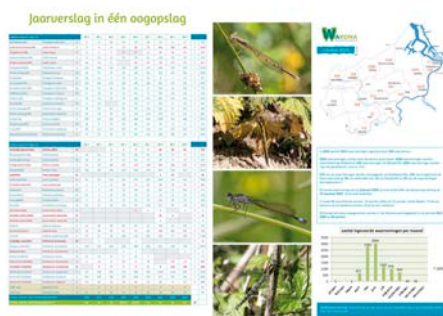
In tegenstelling tot 2019, deden pantserjuffers (m.u.v. Bruine winterjuffer) het helemaal niet goed in 2020. Glassnijder en Vroege glazenmaker werden opvallend veel waargenomen.

	2020	2019	2018	2017	2016	2015	2014	2013	2012
januari	2				1				
februari		7			1				
maart	3	54	2	60		1	3	2	
april	657	195	313	108	21	70	145	10	18
mei	2762	660	3012	1418	565	361	425	220	235
juni	3044	2130	2016	1626	940	932	534	461	356
juli	1165	1417	1927	1409	1083	560	392	515	326
augustus	976	1449	858	1378	1526	835	341	587	378
september	693	544	460	357	727	222	607	293	390
oktober	61	114	81	73	118	105	95	81	78
november	51	12	18	14	6	6	17	2	
december									
	9414	6582	8687	6440	4988	3092	2559	2171	1781

* verschillen in aantal t.o.v. vorige jaren kan te maken hebben met invoeren/valideren van vroegere waarnemingen na het downloaden van de lijst uit wakona.waarnemingen.be

* verwerking gegevens lijst 5 januari 2021

Het 'jaarverslag in één oogopslag 2020' is beschikbaar op de website van Wakona.

* Jaarverslag project Stropersbos

De jaargegevens werden verwerkt in een pdf en is een aanvulling op het verslag 'Libellenfauna in het Stropersbos 2016 - 2017 - 2018 - 2019'.

Het bestand, Libellenfauna in het Stropersbos 2020, is te downloaden via www.wakona.be

1 nieuwe soort in 2020: Zuidelijke keizerlibell (*Anax parthenope*)

Voor het Stropersbos (West & Oost) staat de teller op **45 soorten**.

<http://www.wakona.be/index.php/projecten-libellen/projecten/projecten-stropersbos>

* Communicatie

Libellenwerkgroep Waasland beheert eigen webpagina's op de website van Wakona:
<http://www.wakona.be/index.php/werkgroepen/libellen>

Opvolging libellenwaarnemingen voor Wakona-werkingsgebied, Stropersbos en Kreeken van Saleghem.

Activiteiten met sfeerbeelden, evt kort verslag en link naar waarnemingen.

Publicaties: jaarverslag Wakona, Kreeken van Saleghem, Stropersbos, verslag, vergaderingen & presentatie's, artikels

Er werd 1 nieuwsbrief (13 januari 2020) verstuurd naar 70 bestemmingen. Daarnaast werden (project-opvolgings-)mails verstuurd naar enkele vaste deelnemers en libellenwaarnemers. Belangrijk om mekaar niet uit het oog te verliezen.

presentatie - artikel - poster ism LVV, Natuurpunt, ...

presentatie: Enkele leuke libellenwaarnemingen uit het Waas- en Scheldeland - Tom Vermeulen

natuurblog: Kreeken van Saleghem, libellenparadijs in het Waasland - Brigitte Van Passel

* Zin in natuurstudie

Een natuurpuntwerkgroep kan een financiële ondersteuning aanvragen bij het Natuurpunt secretariaat, dienst Studie. Het bedrag wordt toegekend op basis van je werking rond natuurstudie in het afgelopen jaar: de voorbije activiteiten, acties, inventarisaties, ... van je werkgroep.

Het beginsaldo op de rekening 2020 bedroeg **1320 euro**.

Voor de werking 2019 ontvingen we 'als regionale werkgroep' **400 euro**.

Einde 2020 staat op de projectrekening REG-2281 Libellenwerkgroep Waasland een totaal bedrag van **1720 euro**.

Document	Omschr. rekening Datum Ref./Omschrijving		Bedrag
S-EXP20-0001	Over te dragen opbrengsten werkgroepen 01/01/2020	Beginsaldo 2020	1.320,00
S-DIV20-0033	Over te dragen opbrengsten werkgroepen 30/06/2020	Zin in Natuur.Studie 2019	400,00
Totaal:			1.720,00

Voor de werking 2020 heb ik op 6 januari 2021 opnieuw een aanvraag 'zin in natuurstudie' ingediend. We kwamen aan 44 punten, goed voor een bedrag 400 euro.

Na 31 januari worden de aanvragen gevalideerd.

Nog meer punten kunnen we verdienen door gebruik te maken van sociale media, bij het schrijven van artikels, organiseren van activiteiten, ... ook i.s.m. andere verenigingen, werkgroepen en/of in eigen naam, als we steeds de medewerking van de Libellenwerkgroep Waasland te vermelden. Dit is natuurlijk geheel vrijblijvend.

Om een idee te hebben van de vragen 2020, stuur ik het bestand, ter info, in bijlage.

* 2. Agenda 2021

* activiteiten Libellenvereniging Vlaanderen (LVV vzw)- (www.odonata.be)

LVV excursies - (onder voorbehoud)

⇒	29 mei 2021	De Liereman	Erik Moonen
⇒	5 juni 2021	Diepenbeek/De Maten	Erik Moonen
⇒	13 juni 2021	Mol	Jef Sas/Peter Van der Schoot
⇒	26 juni 2021	Bonte Klepper	Peter Van der Schoot
⇒	10 juli 2021	Stropersbos	???

Is er iemand van ons kandidaat om deze excursie te begeleiden?

Wegens een heel drukke agenda en ook omwille van onzekerheid over het al dan niet kunnen doorgaan van andere geplande activiteiten, zijn er geen kandidaten.

Misschien een jaartje uitstellen?

Brigitte informeert nog bij Frank en geeft deze info door aan Erik Moonen (LVV).

⇒	14 augustus 2021	Zwin	???
---	------------------	------	-----

* libellenactiviteiten andere

vlinder- en libellenmonitoring in de Polder van Kruikeke (locatie kan wijzigen)
elke 3^e zaterdag van de maand / april - september
(Koen Van der Aa : 0473/73.04.03)

* project Meetnetten variabele waterjuffer - vroege glazenmaker

In principe volgen we de variabele waterjuffer en de vroege glazenmaker op met een driejaarlijkse cyclus, dit betekent dat in 2021 de locaties Eksaarde De linie, Molsbroek en het Groot Rietveld geteld worden.

Volg je de andere locaties toch graag jaarlijks op?

Ook die data is bijzonder waardevol en kan ingevoerd worden op meetnetten.be

Donkmeer - variabele waterjuffer (Tom)	2017	2020
Eksaarde De Linie - variabele waterjuffer (Tom)	2018	2021
<i>telling 1: 1 - 30 mei / telling 2: 1 - 30 juni</i>		
Molsbroek - vroege glazenmaker (Tom)	2018	2021
Rupelmonde kreek en Bazelse polder - vroege glazenmaker (Frank)	2017	2020
<i>telling 1: 20 mei - 10 juni : telling 2: 11 - 30 juni</i>		
Groot Rietveld - variabele waterjuffer/vroege glazenmaker (Chris & Kris)	2018	2021
Kreken van Saleghem - variabele waterjuffer/vroege glazenmaker (Brigitte)	2017	2020
<i>telling 1: 1 - 20 mei / telling 2: 21 mei - 10 juni /telling 3: 11 juni - 30 juni</i>		

activiteiten Libellenwerkgroep Waasland

BioBlitz Waasland-Noord 2021

<https://waarnemingen.be/bioblitz/waasland-noord2021/>

<https://panneweel.be/index.php/de-natuur-in/activiteiten/980-bioblitz-sint-gillis-waas-en-stekene>

Op vraag van NNG, (natuurfotografie Natuurpunt Gent) - Luc Van Brussel

cursus Libellen

⇒ 22 mei theorie: Libellen - excursie Kreken van Saleghem (*Brigitte*)

⇒ 5 juni excursie Fondatie van Boudeloop (*Tom*)

wegens dubbel gebruik (excursies LVV) zal Tom contact opnemen met Luc Van Brussel om een nieuwe datum (waarschijnlijk 19 juni) af te spreken.

⇒ augustus excursie Stropersbos (*Frank*)

Gezamenlijke activiteiten

⇒ voorstellen gebieden excursie

- Wilde Landen - (*Heikant - NL*)
- Zeeuws Vlaanderen (*NL*)
- Overstromingsgebied Kruibeke-Bazel-Rupelmonde
- Oude Durme (*Hamme*)
- Maaidonk (*Berlare*)
- Fondatie van Boudeloo (*Sinaai*) - nieuwe poelen
- Molsbroek (*Lokeren*)
- Kalkense Meersen (*Wichelen*)
- Overstromingsgebieden Sigma/Vlaamse Waterweg De Bunt (*Hamme*) - Grootbroek (*Waasmunster*)
- **Klein Brabant (*Puurs - Bornem*)**

we plannen ergens in de tweede helft van juli een excursie (doodle) Tom zal contact opnemen met Natuurpunt Klein-Brabant met de vraag of Joost Reyniers ons zou willen begeleiden.

⇒ **kayak/kano tocht op de Durme**

Dit voorstel kadert in het project 'zin in natuurstudie', we kunnen gebruik maken van het geld op onze projectrekening om deze activiteit te betalen.

Tom informeert en stelt een datum voor (mei 2021)

Hugo droomt nog steeds van een eigen bootje. Een vouwkano voor 2 personen kost al gauw een 2.500 euro. (kanocenter.be - Wachtebeke)

⇒ Voorstel van Hugo om **regelmatiger online** samen te komen.

Kan altijd, iedereen kan hiervoor initiatief nemen.

Wel rekening mee houden dat zowel Frank als Chris niet aanwezig kunnen zijn.

⇒ Voorstel van Tom om een '**whatsapp groep**' te maken, zodat we mekaar sneller kunnen contacteren om af te spreken.

Gaan we doen, iedereen is vrij om, al dan niet, deel te nemen.

Andere communicatiekanalen blijven bestaan.

3. Project Stropersbos (Stekene/Sint-Gillis-Waas)

Hoe gaan we verder met het project in 2021?

Voorstel om de projectgebieden, na een intensieve inventarisatie de voorbije vijf jaar, niet los te laten maar wel onze focus te verruimen en ook inventarisatie op te starten aan de Linie en de andere waterpartijen in het Stropersbos.

We zouden wel hetzelfde schema aanhouden (mei-september), maar verdelen over meerdere gebieden.

*Brigitte werkt een voorstel uit en stuurt dit door in een afzonderlijke mail.
Eventueel plannen we hiervoor een online-vergadering. Frank en Chris houden we op de hoogte via mail en/of tijdens een wandeling in het Stropersbos.*

Ook voor de nieuwe gebieden vraag ik vrijstelling aan de boswachter om van de paden af te wijken, voor onderstaande deelnemers (ANB vraagt deze gegevens voor de toestemming):

Dirk Baert - Broekstraat 1 - 9170 Sint-Gillis-Waas, +32 472 64 47 08
Luc Bekaert - Boekweitstraat 21, 4574 RH Zuiddorpe (NL), +31 651 04 33 61
Marc Bogaerts - Bormte 24, 9190 Stekene, +32 474 84 84 78
Frank Cornelis - Baldwinus van Boclastraat 1, 9190 Stekene, +32 489 00 36 66
Hugo De Beuckeleer - Nieuwe Molenstraat 212/3, 9100 Sint-Niklaas, +32 478 50 96 35
Chris De Buyzer - Leeuwerikenlaan 4, 9120 Melsele, +32 3 775 34 18
Etienne De Schryver - Karrestraat 71, 9160 Lokeren, +32 475 78 24 71
Marian Kiefer - Jacob Catsstraat 19, 4532 BX Terneuzen (NL), +31 115 61 52 21 of +31 62934437
Kris Peeters & Hilde Heyrman - Fortbaan 14, 2070 Zwijndrecht, +32 3 252 40 78, +32 485 79 67 71
Brigitte Van Passel - Bormte 24, 9190 Stekene, +32 475 69 99 97
Tom Vermeulen - Daknam-dorp 6, 9160 Daknam, +32 478 29 29 30

Guy De Vos kan op elk moment, met iemand van ons, meegaan inventariseren.

Artikel Brachytron

Tom stuurde een eerste versie van het artikel door op 18 januari 2021. Hierop kreeg hij al verschillende reacties. Die gaat hij eerst verwerken en stuurt op 7 februari een aangepaste versie door.

Het artikel ziet er al heel goed uit, enkele opmerkingen:

- variabele waterjuffer heeft populaties in Kreeken van Saleghem (SGW) en Heikant (NL)
- de waargenomen aantallen verschillen met de analyse 'Libellenfauna in het Stropersbos'
- in de tabel was het niet duidelijk of gegevens afkomstig waren van het hele gebied Stropersbos West en Stropersbos Oost of enkel van de projectgebieden.

*Afzonderlijk verstuurd per mail, maar ook in bijlage
tabel 1 - waargenomen soorten in het hele gebied
tabel 2 - waargenomen soorten in de projectgebieden
in beide gevallen gaat het over alle gekende waarnemingen t.e.m. 2020*

In een volgend overleg, gaan we bepalen welke foto's er gaan gebruikt worden. In de meeste artikels Brachytron worden slechts enkele libellenfoto's gebruikt, meestal biotoopfoto's. Foto's moeten wel van voldoende kwaliteit zijn.

Libellenfoto's moeten relevant zijn voor populaties in het gebied; we stellen voor:

- pantserjuffers (tangpantserjuffer, zwervende pantserjuffer en tengere pantserjuffer)
- zuidelijke heidelibel
- zwarte heidelibel omdat het een doelsoort is, die jammer genoeg niet meer waargenomen werd

Tom zal na het versturen van de tweede versie een doodle versturen voor een online overleg. Heb je ondertussen nog opmerkingen, aanvullingen, ... stuur ze nog door aan Tom.

4. **Varia**

- Kris stelde voor om online lezingen te geven (eventueel aangestuurd door Wakona), zoals we dat zouden doen tijdens een studiedag, maar gespreid over een aantal dagen. Daar is zeker publiek en belangstelling voor in deze corona-tijden. Het valt ook op dat er hiervoor meer inschrijvingen zijn wegens het grote voordeel dat je je niet moet verplaatsen.

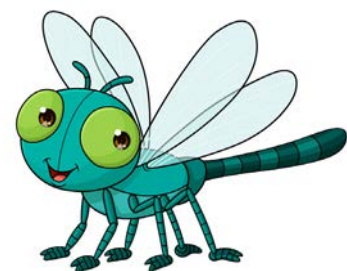
Zeker de moeite waard om verder te informeren/polsen bij Wakona. Kris neemt hiervoor initiatief.

- We streven naar minstens twee vergaderingen per jaar:
  - Een voorjaarsvergadering met resultaten vorig werkjaar, afspraken voor het nieuwe jaar en eventueel een presentatie.
  - Een najaarsvergadering met presentatie's (vb libellen op vakantie, één of ander libellenproject, foto's ...)

We hebben nog geen nieuwe datum vastgelegd, past het voor iedereen als ik donderdag 25 november noteer? Zo ja, wie wilt er een presentatie geven?

De najaarsvergadering gaat door op xx november 2021

EINDE

TO DO

Wie?	Wat?	Tegen wanneer?
allen	individuele waarnemingen invoeren	vliegseizoen
allen	artikels voor tijdschrift, nieuwsbrief, website,...	zin in natuurstudie
Brigitte	informereren bij Frank - excursie LVV - info doorgeven	zo spoedig mogelijk
Tom	contact opnemen Luc Van Brussel - wijziging datum	
Tom	organisatie gezamenlijke excursie Klein Brabant	voor mei 2021
Tom	organisatie kayak/kanotocht Durme	voor juli 2021
Marc	aanmaken whatsapp groep	
Brigitte	voorstel Project Stropersbos 2021	zo spoedig mogelijk
Tom <i>contactpersoon</i>	artikel '5 jaar libellenwaarnemingen Stropersbos' - versie 2	7 februari 2021
allen	feedback artikel Stropersbos - Brachytron - versie 2	
Kris	informeert bij Wakona m.b.t. online lezingen (<i>studiedag</i>)	
allen	bevestigen datum najaarsvergadering	zo spoedig mogelijk
allen	voorstel presentaties najaarsvergadering	

BIJLAGEN

overzicht waarnemingen Wakona werkingsgebied
vragen 'zin in natuurstudie'
tabel 1 - tabel 2 / waarnemingen Stropersbos

